

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 34379-03-21 מועלם (קליקה בסטורס) ואח' נ' רז

1

לפני כב' השופטת אביגיל כהן, סגנית נשיא

1. אמיר מועלם (קליקה בסטורס)

המערערים

2. טרוולייק בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד שי ארז ועו"ד ענר בר אילן

נגד

אוריאל רז המאושר

המשיב

2

פסק דין

3

4

1. לפני ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בבת ים (כב' השופט יאיר חסדיאל) מיום 14.1.21 בתא"מ 65990-10-18 ולפיו התקבלה ברובה תביעת המשיב נגד המערערים מכוח סעיף 30 א' לחוק התקשורת (בזק ושידורים) התשמ"ב – 1982 (להלן: "חוק התקשורת").

7

2. המשיב הגיש תביעה בסדר דין מהיר בסך 75,000 ₪ נגד המערערים בעניין 500 הודעות ספאם לערך שקיבל.

10

בכותרת כתב התביעה צוין כי סכום התביעה הוא כזה ולא בסך 500,000 ₪ (על פי התעריף המקסימלי בחוק התקשורת) משיקולי יעילות.

12

בפסק הדין מיום 14.1.21 שניתן לאחר ישיבת הוכחות ולאחר הגשת סיכומים בכתב והשלמת סיכומים בעל פה נקבעו הקביעות העובדתיות הבאות:

14

(א) בין 5.1.2016 ל- 6.11.2017 התקבלו בתיבת הדואר האלקטרוני של התובע למעלה מ- 500 הודעות ספאם ששוגרו על ידי הנתבעת 2 – המערערת 2. חברה בבעלות ובניהול של הנתבע 1 – המערער 1.

17

18

19

20

21

22

23

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 34379-03-21 מועלם (קליקה בסטורס) ואח' נ' רז

- 1 (ב) ההודעות נשלחו מבלי שהיתה בידי הנתבעים הסכמה תקפה של התובע למשלוח ההודעות
2 וזאת נעשה ביודעין.
3
- 4 (ג) נבחנו אפשרויות הסרה שסיפקו הנתבעים למקבלי ההודעות ונקבע כי לא סופקה כתובת
5 תקפה ברשת האינטרנט באופן בולט וברור שאין בו כדי להטעות ולמצער – כתובת תקפה
6 שמופיעה כאשר לוחצים על כפתור UNSUBSCRIBE.
7 משנעשה כן, אין להלין על התובע ששלח הודעת סירוב לכתובת ממנה נשלחה ההודעה גם
8 אם היא מוגדרת ככתובת NOREPLY.
9
- 10 (ד) בנסיבות, יש למסור פרטים בנוגע להודעת הסירוב בעברית ולא באנגלית בלבד. (על בסיס
11 תכליתו של סעיף 30 (א) (ה) (1) (ג) (1) לחוק התקשורת, פסק דיני בע"א 2207-10-18
12 שופמינד בע"מ נ' סינטיה אברהם (2019) (להלן: "עניין שופמינד") וכן סעיף 14 ג' לחוק
13 הגנת הצרכן תשמ"א – 1981).
14
- 15 (ה) הנתבעים הפרו את חוק התקשורת גם בכך שלא ציינו בהודעות את שם הנתבעת 2 להבדיל
16 משם המותג שלה.
17
- 18 (ו) היותו של הובע "סדרתי" אינה מונעת קבלת תביעתו.
19
- 20 באשר לסכום הפיצוי נקבע בסעיף 26 לפסק הדין:
21 "משבאתי לכלל מסקנה כי הנתבעים הפרו את החוק ביודעין הן במשלוח הודעות פרסומת
22 ללא הסכמת התובע והן בכך שלא כללו באותן הודעות כתובת תקפה ברשת האינטרנט
23 ופרטים לגבי זכות הנמען לשלוח הודעת סירוב, משבניגוד למצג שביקשו להציג מצאתי
24 כי עניינם של הנתבעים ניזון לא רק מהצורך בהרתעת הרבים הכרוך בהתנהלות מפרה זו,
25 אלא גם בהרתעתם, זאת על רקע המוגה בסעיף 27 להלן, ומשנתחוויר כי הנתבעים
26 ממשיכים לאסוף כתובות דואר אלקטרוני [וראו טיעוניהם החלולים והבטחותיהם
27 הריקות לעניין זה בפרוטוקול הדיון מיום 12.6.19, עמ' 4, שורות 22-24, עמ' 6, שורות
28 18-20, אל מול תשובות העד מטעמם בעמ' 23 לפרוטוקול הדיון מיום 21.6.20, שורות
29 32-35], בשים לב להיקף ההפרה, להתנהלות הנתבעים, ובד בבד לסייגים המפורטים
30 בסעיף 25 לעיל ולכך ש"אין חובה לערוך חישוב אריתמטי מדויק של סכום "פיצוי עבור
31 כל הודעה בנפרד" [עניין שופמינד, עמ' 15] אני מעמיד את הפיצוי הכולל על סך של
32 50,000 ₪".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 34379-03-21 מועלם (קליקה בסטורס) ואח' נ' רז

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

הנתבעים חויבו גם בהוצאות בסך 5,000 ₪.

3. תמצית טענות המערערים:

- (א) בית משפט קמא התעלם מכך שהמשיב שיקר בתצהירו והציג עובדות מטעות בעניין מהותי – שהוא קבלת הודעות שגיאה על בקשות ההסרה.
- (ב) על בסיס העובדות השגויות הוסקה מסקנה משפטית שגויה ולפיה התובע צורף לרשימת תפוצה בניגוד לרצונו.
- (ג) המסקנה כי התובע הוסר לבקשתו מרשימת תפוצה ב- 2011 ולאחר מכן צורף לרשימה בשנית בשנת 2014 בדרך של ייבוא מקובץ נתונים וללא שנרשם בשנית והסכים לכך – שגויה ולא עומדת בקנה אחד עם הראיות.
- (ד) בית משפט קמא הסתמך על פסקי דין בתביעות קטנות שאינם מחייבים ואינם מנחים.
- (ה) המסקנה המשפטית ולפיה הנתבעים לא צרפו כתובת למשלוח תקפה ברשת- שגויה
- (ו) במקרה דנן אין מקום לפיצוי לצורך הרתעה, שכן האתר לא מייצר הכנסות משנת 2016. לא נשלח דיוור מתום שנת 2017 והאתר לא בחזקת הנתבעים משנת 2019. סכום הפיצוי שנפסק גבוה בהרבה מעבר לסביר ולמקובל בפסיקה. מה גם שהתובע אינו תם לב.
- (ז) טענות בנוגע לחוק הגנת הצרכן נזנחו בהסכמה ולא היה מקום להידרש אליהן בפסק הדין.
- (ח) בית משפט קמא היה צריך להתייחס לטענת הנתבע 1 לפיה אין עילת תביעה נגדו. טענתו לא נזנחה (בניגוד לקבוע בפסק הדין).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 34379-03-21 מועלם (קליקה בסטורס) ואח' נ' רז

4. לערעור צורפו מסמכים שלא היו בתיק בית משפט קמא (נספחים 27, 28, 29).
המערערים טענו כי מדובר בהקלטות שבית משפט שמע בפועל בדיון ולכן היה צורך לתמלל אותן ולצרפן לערעור.
בין כך ובין כך, לא ניתן להגיש מסמכים שלא היו חלק מהמסמכים בתיק בית משפט קמא מבלי קבל אישור בית משפט שלערעור לכך ואישור שכזה לא ניתן.
פרוטוקול הדיון בבית משפט קמא הוא הפרוטוקול המחייב את ערכאת הערעור ויש להידרש רק למסמכים המצויים בתיק בית משפט קמא.
5. **תמצית תשובת המשיב:**
(א) אין להתערב בקביעות עובדתיות של הערכאה הדיונית שנקבעו לאחר הליך ארוך ויסודי.
המשיב הוכיח כי מעולם לא הסכים לקבל דברי פרסומת מהנתבעים.
(ב) גם לו היה מסכים לקבל דברי פרסומת (דבר שלא קרה) וגם אם לא נחשיב הודעות סירוב לכתובת NOREPLY, אזי 12 הודעות סירוב לכתובת NEWSLETTER היו צריכות להספיק כדי לא לקבל עוד 274 הודעות פרסומת.
למערערים לא היתה כל טענה ביחס לכך שלא התייחסו להודעות הסירוב לכתובת NEWSLETTER.
(ג) חסד עשה בית משפט קמא עם הנתבעים כאשר קבע פיצוי נמוך מסך 100 ₪ לכל דבר פרסומת.
(ד) קביעות בית משפט לגופן נכונות.
המשיב – התובע הוא תם לב ואילו הנתבעים הם מתוחכמים וחסרי תום לב.
בתי משפט כבר קבעו לגביהם קביעות בעניין זה: (פירוט ההליכים בסעיף 32 לתשובה לערעור).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 34379-03-21 מועלם (קליקה בסטורס) ואח' נ' רז

- 1 ה) הוכחה אחריותו האישית של הנתבע 1. הנושא הועלה בסעיף ז' לסיכומי התובע
2 וסעיף 13 לסיכומי התשובה.
3 הנתבעת 2 היא "חברת ארנק" שהנתבע 1 הוא גם הבעלים, גם הדירקטור, גם עוסק
4 בשיווק ובדיוור.
5
6 ו) סכום הפיצוי אינו חריג כעולה מפסיקה שצוינה (סעיפים 48-55 לתשובה לערעור).
7 המשיב סבר כי הסכום שנפסק לטובתו נמוך אך החליט מתוך כבוד לבית משפט
8 לא להגיש ערעור שכנגד. למרות זאת טען כי אם ייפסק סכום גבוה יותר, הוא
9 יתרום כל שקל מעבר ל- 50,000 ₪.
10
11 6. מכוח סמכותי לפי תקנה 138 (א) (5) לתקנות סדר הדין האזרחי תשע"ט – 2018 החלטתי
12 לדחות את הערעור.
13
14 א) פסק דינו של בית משפט השלום מושתת על קביעות עובדתיות – היעדר הסכמה
15 לקבל הודעות מהנתבעת. קבלת ההודעות למרות היעדר הסכמה וכן משלוח
16 הודעות גם לאחר שהתובע שלח הודעות סירוב.
17
18 המערערים אמנם טוענים כי קביעות עובדתיות אלו לא נתמכות בחומר הראיות
19 וכי התובע מסר מידע שקרי ומטעה, אך לא מצאתי כי זהו המקרה החריג שבו
20 תתערב ערכאת ערעור בקביעות עובדתיות אליהן הגיעה הערכאה הדיונית לאחר
21 שמיעת עדים והתרשמותה המובהקת מעדותם.
22
23 ב) בית משפט קמא צדק כאשר קבע כי היה די בהודעות הסירוב של התובע על מנת
24 לענות אחר דרישת חוק התקשורת.
25 סעיף 30 א' (ד) (1) לחוק התקשורת קובע כי "הודעת הסירוב תינתן בכתב או בדרך
26 שבה שוגר דבר הפרסומת, לפי בחירת הנמען".
27
28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 21-03-34379 מועלם (קליקה בסטורס) ואח' נ' רז

סעיף 30 א' (ה) (ג) (1) מחייב מפרסם לציין בדבר הפרסומת גם את "זכותו של הנמען לשלוח, בכל עת, הודעת סירוב כאמור בסעיף קטן (ד)', ודרך אפשרית למשלוח הודעה כאמור שהיא פשוטה וסבירה בנסיבות העניין...".

נקבע בפסיקה כי גם כאשר ניתן לשלוח הודעת סירוב על ידי לחיצה על כפתור "הסר", עדיין יש זכאות לשלוח הודעת סירוב בדואר אלקטרוני או בכתב.

ראה לעניין זה: רע"א 4704/20 יונתן בן עמי נ' FACEBOOK IRELAND LTD (9.2.21) סעיף 22 (להלן: "עניין בן עמי").

במקרה דנן, נבחן אופן משלוח הודעות הסירוב ונקבע, ובצדק, כי יש צורך לכתוב את אופן הודעת הסירוב בדבר הפרסומת גם בעברית ולא רק באנגלית. כך ניתן לקבוע לא רק על סמך חוק הגנת הצרכן אלא על סמך הוראות חוק התקשורת.

אין "חזקה" ולפיה מקבל הודעת הפרסומת שנשלחת בעברית מבין אנגלית.

בין כך ובין כך, ברור כי גם מקבל הודעת הפרסומת צריך לנהוג בתום לב (ראה סעיף 23 לפסק הדין בעניין בן עמי) ואף לסוגיית תום הלב יש השלכה בנוגע לגובה הפיצוי שנפסק (רע"א 1868/16 רז נ' האפרתי 19.6.2016 ועניין בן עמי בסעיף 27).

לאחר שמיעת העדויות, לרבות עדות המומחה מטעם הנתבעים, בית משפט קמא לא מצא כי התובע נהג בחוסר תום לב.

פסק דינו של בית משפט העליון ברע"א 7064/17 ארד נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ (להלן: "עניין ארד") מחזק קביעה זו.

ראה לעניין זה גם פסק דיני בע"א 2434-12-13 דורון תמיר נ' ישר אובו נכסים ואחזקות בע"מ (28.10.2014) סעיף 8 ט' (להלן: "עניין תמיר").

לפיכך, משלא נמצא פגם בהתנהלותו של הובע וכן נמצא פגם פוזיטיבית בהתנהלות הנתבעים נמצא כי יש מקום לחייב בפיצוי לפי חוק התקשורת.

בסעיף 27 לפסק הדין התייחס בית משפט לעניין עילת התביעה נגד הנתבע 1 "למעלה מן הצורך". גם אם אלך לשיטת המערערים לפיה טענה זו לא נזנחה בסיכומי הנתבעים, הרי שהתובע כן עמד על טענותיו ונימוקי בית משפט בסעיף 27 לפסק הדין מקימים עילת תביעה אישית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 34379-03-21 מועלם (קליקה בסטורס) ואח' נ' רז

1 באשר לסכום הפיצוי: (ד)

2 לפי הפסיקה, יש לפסוק פיצוי בסך 1,000 ₪ להודעה אלא אם כן מתקיימים תנאים
3 המצדיקים פסיקת סכום נמוך יותר. (כך נקבע בעניין ארד ובעניין תמיר ובעניין בן
4 עמי בסעיף 27).

5 במקרה דנן, עסקינן במאות הודעות. כ- 500 במספרן אך התביעה הוגשה על סך
6 75,000 ₪ ונכנסה למסגרת סדר דין מהיר.

7 בית משפט פסק פיצוי כולל על סך 50,000 ₪ בין היתר על בסיס פסק הדין בעניין
8 שופמינד.

9 כאשר מחלקים סכום זה למספר ההודעות, אזי מתקבל פיצוי בסכום הנמוך מ-
10 100 ₪ להודעה.

11 ודאי אין מדובר בסכום בלתי סביר או חריג לפי הקריטריונים שנקבעו בפסיקה.

12
13 התביעה הוגשה בשנת 2018 בגין הודעות שנשלחו בשנים 2016 ו- 2017.

14 גם אם אקבל את טענת המערערים ולפיה כיום הם אינם פעילים בתחום, עדיין
15 קיימת האפשרות לחייבם בפיצוי מכוח חוק התקשורת גם בשל הצורך בהתרת
16 הרבים.

17 ברור כי בשים לב לכמות העצומה של הודעות הפרסומת שנשלחה הן לפני הודעות
18 הסירוב והן לאחריה, סכום הפיצוי שנפסק אינו חורג מהסביר.

19 לפיכך, לא מצאתי כי יש מקום להתערב בשיקול דעת הערכאה הדיונית גם בנוגע
20 לסכום הפיצוי.

21
22 לסיכום: 7.

23 (א) לאור האמור לעיל, הערעור נדחה.

24
25 (ב) המערערים, יחד ולחוד, יישאו בהוצאות המשיב בסך 5,000 ₪.

26 סכום זה יחולט מתוך הערבון ויועבר למשיב.
27 יתרת הערבון תוחזר למערערים באמצעות בא כוחם.

28
29 (ג) המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

30
31 ניתנה היום, י"ז תמוז תשפ"א, 27 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

32

אביגיל כהן, שופטת, סגנית הנשיא
[אביגיל כהן]

33
34